

ЗВІТ

ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

до детального плану території для розміщення будинку ритуальних послуг на території діючого кладовища по вул. Малом в с. Велика Добронь.

ЗМІСТ

1.	Анотація	
2.	Вступ	
3.	Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	
4.	Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	
5.	Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	
6.	Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	
7.	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	
8.	Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	
9.	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	
10.	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	
11.	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	
12.	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	
13.	Резюме нетехнічного характеру інформації	

**Підтвердження ГАП про відповідність чинним нормам,
правилам та стандартам**

Стратегічна екологічна оцінка проекту «Детального плану території для розміщення будинку ритуальних послуг на території діючого кладовища по вул. Малом в с. Велика Добронь» виконана відповідно з вимогами Конституції України, відповідних законів України, інших нормативно-правових актів з питань використання території, з діючими нормами, правилами, інструкціями, державними та галузевими стандартами.

Головний архітектор проекту:

A circular official stamp in blue ink is positioned over a handwritten signature in blue ink. The stamp contains text in Ukrainian, including 'РАДЗИХОВСЬКА Л. О.' and 'ІНЖЕНЕР'.

Радзіховська Л. О.

1. Анотація

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на

імплементацию Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО

В рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту Детального плану території для розміщення будинку ритуальних послуг на території діючого кладовища по вул. Малом в с. Велика Добронь, було складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та розміщено її на офіційному веб-сайті Великодобронської сільської ради <https://velykodobronska.ukrainia.org.ua/uk>

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (10 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

2. ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально- економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку. В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

3. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальні плани територій це документація містобудівного змісту, за якими розробляється та уточнюється практичне та функціональне призначення і параметри використання земельної ділянки з метою розміщення об'єктів будівництва, уточнює в більшому масштабі положень схеми планування території району, чи генерального плану сільської ради, а також уточнює принципи планувальної організації забудови.

Під час розроблення детального плану території визначаються планувальні обмеження для використання території відповідно до державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм, формування пропозицій щодо можливого розташування об'єкту в межах однієї проектною територією із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, заходів щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

При розробленні детального плану території для розміщення будинку ритуальних послуг на території діючого кладовища по вул. Малом в с. Велика Добронь, врахована зокрема, Схема планування території Закарпатської області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території.

Мета розробки детального плану – визначення цільового призначення ділянки №1 на землі громадської забудови (03.12 - Для будівництва та обслуговування будівель закладів комунального обслуговування); ділянки № 2 (03.04 - Для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій)

визначення планувальних обмежень її використання згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами.

Розміщення земельної ділянки відповідає генеральному плану с. В.Добронь.

Проектом передбачено розміщення будинку ритуальних послуг на території діючого кладовища по вул. Малом в с. Велика Добронь.

Ділянка розміщуються неподалік від існуючої житлової та громадської зони.

Розроблена містобудівна документація буде підставою визначення цільового призначення земельних ділянок та оформлення документів на будівництво запланованих на проєктованій території об'єктів.

Проект детального плану території розроблено у відповідності до Законів України та вимог державних будівельних норм України, а саме:

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».

ДБН Б.2.2-12:2019 «ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ».

ДСП -173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»,

Постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2021 р. № 926 "Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації".

Закон України №711-ІХ " Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель"

ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги»;

ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Кліматологія»;

ДБН В.2.5-23:2010 «Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення»;

ДБН В.1.1.7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;

ДБН В.1.2-4-2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту».

Ділянка розташована на землях невизначеного призначення, межує з землями сільськогосподарського призначення, сформована дорогами і проїздами.

На проєктованій території цінні зелені насадження відсутні, частина ділянки занята захороненнями. Проектом передбачено умовний розподіл ділянки проєктування на дві. Проектом пропонується визначення цільового призначення ділянки №1 на землі громадської забудови (03.12 - Для будівництва та

обслуговування будівель закладів комунального обслуговування); ділянки № 2 на землі громадської забудови (03.04 - Для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій. В проекті опрацьовано планувальне рішення території загальною площею 3,1041га, в т. ч. ділянка № 1- під захоронення 3,0649 га, ділянка № 2 - для розміщення будинку ритуальних послуг 0,0392 га.

Проектована ділянка № 1 межує: з північної сторони – з червоною лінією проїзду; зі сходу – з червоною лінією вул. Малом; з півдня – з червоною лінією проїзду; з заходу – з земельною ділянкою невизначеного призначення;

Проектована ділянка №2 межує: з північної сторони – з кладовищем; зі сходу – з кладовищем; з півдня – з кладовищем; з заходу – з кладовищем;

Враховуючи містобудівну ситуацію, що склалася, на проектованій території пропонується розмістити наступні об'єкти :

- основна забудова – будинок ритуальних послуг ;
- влаштуванням газонів багаторічних трав що сприятиме зменшенню забруднення повітря та покращенню мікроклімату;
- вулиці, проходи і проїзди.

Техніко-економічні показники проектованих земельних ділянок:

Планувальна організація території відповідає нормам Б.2.2-12:2019

„Планування і забудова територій”.

Згідно ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій", розроблені габарити і прив'язки, запроектованих будівлі до меж ділянки. На час проектування на ділянці №2 відсутня забудова. Ділянка №1 частково занята захороненнями. Санітарно-захисна зона кладовища 300 м. Через ділянку проектування №1 проходить ЛЕП 10 кВ, охоронна зона ЛЕП 10 м в обидва боки.

Під'їзд до ділянок передбачається влаштувати з існуючої вулиці. Ширина вулиці згідно генплану в червоних лініях становить 7 метрів. Благоустрій планується виконати згідно діючих норм.

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Для запланованих об'єктів передбачено забезпечення наступними інженерними мережами:

Електропостачання:

Електропостачання проектованої забудови передбачається від існуючої електророзподільної системи села згідно технічних умов експлуатуючої служби.

Водопостачання:

Згідно проведених розрахунків водоспоживання (проведено по аналогії до проєктованих об'єктів складає $1 \times 0,4 = 0,4 \text{ м}^3/\text{добу}$.

На розрахунковий період та на період розвитку інженерної інфраструктури населеного пункту проєктованого споживача передбачається підключити до запроектованої централізованої мережі водопостачання.

Водовідведення :

Відведення поверхневих стоків з території кварталу здійснюватиметься за допомогою дощоприймачів, що розташовуватимуться в межах червоних ліній проєктованих вулиць. Джерел забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території кварталу немає. Існує ймовірність забруднення біологічними речовинами. Тому санітарно-захисна зона від кладовища 300 м.

Противожежні заходи - згідно з вимогами державних будівельних норм України.

На ділянці, яка охоплена детальним планом відсутні ознаки, згідно яких розміщення будівель, споруд та комунікацій не дозволяється (ДБН Б.2.2-12:2019

„Планування і забудова територій ” розділ 14, п.14.2.5).

У відповідності до чинного Закону України „Про регулювання містобудівної діяльності” замовник в установленому порядку повідомляє через засоби масової інформації про розгляд детального плану території та проведення громадських слухань. Детальний план затверджується із врахуванням результатів громадського обговорення буде підставою для відведення земельної ділянки

4. Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень

У північній і східній частинах займає передгір'я останніх південних відрогів Карпат, так званого Вігорлато-Гутинського вулканічного хребта, який переходить у Потиську низовину. Кліматичні та рельєфні умови в південних і північних частинах району істотно відрізняються. Клімат району помірно континентальний, гори перешкоджають принесенню на територію району арктичних мас холодного повітря.

Гідрографія. Переважну більшість території району займає Закарпатська низовина, вона прилягає до Середньодунайської низовини (Панонії), а найвищою точкою Ужгородщини є вершина Дунавка, що підіймається на 1018 метрів. Значну роль у формуванні рельєфу відіграє річка Тиса, Уж та Латориця. Крім того на низовинних

територіях є багато штучних каналів, а також нараховується чимало ставків і водосховищ.

Флора і фауна. Поряд із місцевими породами Ужгородщину прикрашає і численна екзотична флора. Тут нараховується понад 300 видів екзотичних рослин. З ранньої весни до пізньої осені цвітіння одних рослин змінюється іншими. Здається, що населені пункти розчиняються у квітучих деревах та кущах. Це такі оригінальні рослини, як кущі форзицій золотистої та зеленуватої, ніжно-рожеві квіти японської айви та рожеві — яблуні Недзвецького, криваво-червоні квіти яблуні флоридської та білі — яблуні китайської, бутони рожевих квітів сакури японської, біляві та червонуваті квітучі пагони каштанів. А ще кипарисовики, гімалайські сосни, дугласії, самшит вічнозелений, скумпія звичайна (“парикове дерево”), катальпа бузколиста (“сигарне дерево”), павлонія пухнаста (“адамове дерево”).

Розповідаючи про екзотичні рослини Ужгородщини, слід згадати про дерево з далекого Китаю — магнолію (“огіркове дерево”). У нашому краї їх росте кілька видів: рожева магнолія Суланжа, біла магнолія Кобус та фіолетова магнолія Ленне. Наукою до речі, доведено, що квітка магнолії має всередині температуру більшу від температури навколишнього повітря. Ліси району багаті мисливською фауною.

Курортно-рекреаційне та туристичне господарство, представлене кількома санаторіями та базами відпочинку: Нижнє Солотвинно, Ужгород. Чимало також мінеральних та термальних джерел: Ужгород, Тисаашавань, Н. Солотвино, Руські Комарівці.

Закарпатська область з її лісистими горами і швидкими ріками, з потопаючими в садах і виноградниках, оновленими містами і селами, історичними пам'ятниками, курортами і будинками відпочинку є одним із найкрасивіших куточків України.

Розташована в південно-західній частині України, Закарпатська область займає південні схили Лісистих Карпат і прилягаючу до них низовину.

З північного сходу до Закарпаття межує з Львівською та Івано-Франківською областями, на півдні воно має кордони та пропускні пункти з Румунією й Угорщиною, на заході - з Словаччиною, на північному-заході - з Польщею.

Площа області складає 12,8 тис. км². 4/5 території займають гори, покриті густими лісами і зеленню буйних трав, і лише п'ята частина всієї території області припадає на рівнину. Гірська частина області являє собою три групи хребтів; у центрі ланцюг Полонинських гір, до півночі від них Бескиди і Горгани, на півдні - ужгородсько-хустський вулканічний хребет. На крайньому південно-сході піднімаються Гуцульські Альпи. Південніше Ужгородсько-Хустського хребта простирається Закарпатська низовина, що є частиною Середньо-Дунайської низовини.

Ґрунтовий покрив.

Ґрунтовий покрив досить різноманітний. Ґрунтовий покрив Карпат сформувався в умовах складної літологічної диференціації ґрунтоутворюючих порід та рельєфу, що обумовило його значну різноманітність. Для кожного з регіонів області характерні свої геологічні та біокліматичні особливості, але в цілому для всієї території властиве кисле буроземне утворення.

Кислий буроземотворчий процес проходить під широколистяними (дубово-буково-грабовими) та хвойними (смереково-ялиновими) лісами, сільськогосподарськими культурами, а також під високогірними луками (полонинами) в умовах теплого, помірнього та холодного вологого клімату на достатньо дренованих породах. Під впливом цього процесу утворюються буроземи кислі, які характеризуються достатньо глибоким профілем (70-90 см), рихлою будовою, грудочкуватою структурою, жовтувато-палевим, палево-бурим забарвленням. Якщо ґрунтоутворюючі породи слабководопрониклі, то формуються різні буроземні оглеєні ґрунти, які сильно диференційовані за підзолистим типом.

Основними показниками всіх буроземних ґрунтів є інтенсивне глино утворення, сильна їх елювіюваність за відношенням до Ca, Mg, K, Na, Fe, Al та інших елементів; висока кислотність, сильна не насиченість основами; нагромадження великої кількості обмінного алюмінію; гуматно-фульватний склад гумусу, який пов'язаний з полутораокислами та зафарбовує ґрунт в бурий, пальовий, сірувато-жовтий колір; відносне збагачення ґрунту рухомими полутораокислами; дуже мала кількість рухомого фосфору, інколи азоту, тощо.

5. Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Планова діяльність будинку ритуальних послуг не передбачає утворення будь-яких забруднюючих речовин і виділення їх в атмосферне повітря.

Мікроклімат.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову зону відсутні. Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) не відбудеться.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Ґрунти.

Зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться:

1) Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим функціональним зонуванням;
- інженерна підготовка території - вертикальне планування та регулювання поверхневого стоку, благоустрій господарчих об'єктів, влаштування твердого покриття доріг;

- для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова кабінету Міністрів від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

2) Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

- інженерний благоустрій та озеленення території
- централізоване каналізування, санітарне очищення.

3) Сплановане відведення дощових стоків та будівництво локальних очисних споруд, типу «Біотал».

В цілому відзначається позитивний вплив запланованої діяльності на соціальні умови та задоволення потреб місцевого населення.

Розміщення індивідуального садового будинку на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть дотримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою.

Біорізноманіття.

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження та деревну рослинність. Видалення зелених насаджень на проектній ділянці не передбачається.

По всій довжині периметру ділянки та окремі території проектом передбачається влаштування зони озеленення.

Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єкта планової діяльності не прогнозується.

Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. В процесі будівництва об'єктів проектування вплив на рослинний покрив в основному буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченні рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

Водне середовище.

Негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин не відбуватиметься.

Експлуатація проектного об'єкта не передбачає використання води на виробничі потреби.

Ділянка, що розглядається, не відноситься до земель водного фонду, прибережно-захисних смуг, лісогосподарських зон, територій історико-культурного, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Об'єкти природно-заповідного фонду на території села відсутні. Також територія ДПТ не межує із структурними елементами екомережі.

Під час експлуатації об'єкту планової діяльності викиди забруднюючих речовин не спостерігаються.

Промислові відходи.

Як відомо, в ієрархії поводження з відходами на першому місці стоїть запобігання утворенню відходів. При експлуатації будинку ритуальних послуг такі відходи утворюватися не будуть.

Тверді побутові відходи (ТПВ), що будуть утворюватися під час експлуатації об'єкта передбачається збирати в контейнер, та вивозити спеціалізованими організаціями згідно графіку та по мірі необхідності.

У разі виявлення та ідентифікації серед побутового сміття небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Вся викошена трава з території об'єкта вивозиться спеціалізованою організацією в місця утилізації. Категорично заборонено спалювання скошеної трави.

Поверхневі та підземні води.

Інфільтрація в ґрунт дощових вод передбачається природнім способом. Організоване відведення дощових стоків передбачається з майданчиків з твердим покриттям.

Передбачені системи водопостачання та водовідведення господарсько-побутових стоків.

Вплив на ґрунт та надра.

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час рекультивуації та будівництва включають:

1. Обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва.
2. Складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням його при рекультивації, вертикального планування будівельного майданчику.
3. Всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям.
4. Контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів.
5. Заправка будівельної техніки лише закритим способом – автозаправниками.
6. На будівельному майданчику біля в'їзних воріт передбачено місце мийки коліс для будівельного транспорту, що виїжджає.
7. Складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромождження проїздів та проходів.

Тож у процесі будівництва та експлуатації об'єкта, створення додаткових негативних впливів на ґрунт та надра не передбачається.

Проектом передбачається максимальне збереження існуючого рельєфу. Всі майданчики, під'їзди та доріжки передбачаються з влаштуванням мощення. Типи покриття прийняти із дотриманням діючих норм, виходячи з експлуатаційної доцільності.

Атмосферне повітря.

Значний шкідливий вплив на атмосферне повітря від експлуатації будинку ритуальних послуг не передбачається.

Акустичний вплив.

Під час будівництва об'єкта, від роботи будівельної техніки та інвентаря можливе виконання тимчасового додаткового шумового навантаження.

Під час експлуатації будівлі садового будинку рівень технологічного шуму від обладнання та роботи інженерних мереж не перевищуватиме 75 ДБ.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення.

Перераховані впливи на довкілля від експлуатації будинку ритуальних послуг не передбачаються.

Флора та фауна.

Охорона рослинного і тваринного світу.

Передбачається не менш ніж дворазовий покіс трави на території об'єкта з послідувачим її вивозом.

Незначним, об'єктом впливу на тваринний світ під час будівництва служитиме робота будівельної техніки та інвентаря.

З огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Після будівництва проводиться комплексний благоустрій території. Тверде покриття не передбачає знищення рослин чи тварин.

Геологічне середовище.

Очікується позитивний вплив.

6. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Негативним впливом є зростання захворюваності та загальної смертності населення, хоча показник смертності по району є одним з найнижчих серед районів області. Ріст захворюваності пройшов, у першу чергу, за рахунок хвороб системи кровообігу. Спостерігається також зростання рівня захворювань пов'язаних із забрудненням атмосферного повітря, зокрема на бронхіальну астму серед дорослих

та дітей. Спостерігається незначний ріст захворюваності на рак. Кількість померлих від злоякісних захворювань залишається незначною.

7. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 3) планова діяльність не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;
- 6) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- 8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- 9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;

11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

8. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Підсумки по ключовим негативним (тимчасовим) наслідкам, що були визначені, та заходам по їх пом'якшенню, надані в Таблиці 5 нижче.

Таблиця 5

№	Питання	Потенційний вплив	Заходи по скороченню негативного впливу
1	Загальні впливи	Під час будівництва будинку ритуальних послуг та допоміжних (очисних споруд, лінії електропередач і т.д.) об'єктів проекту передбачаються такі	– Підготовка та втілення плану організації, будівництва, щоб скоротити та пом'якшити загальні наслідки будівництва, в тому числі шум, викиди в атмосферу, утворення та утилізацію відходів ризику ерозії; – Вибір підрядників, котрі дотримуватимуться

			ВІДПОВІДНИХ екологічних та соціальних вимог; - Безперервний контроль за впливами згідно з відповідними національними, екологічними, стандартами і вимогами ЄБРР.
2	Лінія електропередач	Прокладання лінії передач 0,4кВ до місцевої підстанції буде проходити через кілька доріг і земельних ділянок та вимагатиме копання ґрунту та горизонтального буріння.	- Забезпечення відповідної конструкції та маршрутизації лінії, щоб уникнути або звести до мінімуму вплив на місцеву інфраструктуру та рух транспортних засобів. - Дотримання відповідних санітарних, екологічних та вимог і норм з безпеки.

9. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема, огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон та санітарних розривів, озеленення та ін.;
- відновлювальні заходи - технічна і біологічна рекультивация, нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;
- захисні заходи:

На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо. - охоронні заходи – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, за станом ґрунтів та здійснення контролюють за дотриманням ГДВ забруднюючих речовин в атмосферному повітрі у зоні впливу планової діяльності.

Заходи з техніки безпеки й охорони праці:

Конструкція, виконання, спосіб встановлення і клас ізоляції застосовуваного електроустаткування відповідають умовам навколишнього середовища і пожежної безпеки приміщень відповідно до вимог ПУЕ.

Рівень електричних і магнітних випромінювань від проєктованих електроустановок не викликають погіршення існуючого стану навколишнього середовища

Для захисту людей від ураження електричним струмом, а також будівлі від пожежі передбачаються пристрої захисного відключення ПЗВ. Види електричних провідок і спосіб прокладки електричних мереж прийняті з урахуванням вимог електропожежобезпеки.

Експлуатація електроустановок здійснюється кваліфікованим персоналом.

Електромонтажні роботи вести в строгій відповідності з діючими нормами та заходами щодо охорони праці і техніки безпеки.

Протипожежні заходи:

Згідно ПУЕ гасіння пожежі даного об'єкту передбачено хімічними засобами (порошкові вогнегасники). Використання води виключено.

Проектом передбачається відповідне оснащення приміщень засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.

Також оцінюються обмеження будівництва об'єкту за умовами навколишнього природного, соціального, техногенного середовища та обсяг інженерної підготовки території, необхідний для дотримання умов безпеки навколишнього середовища.

10. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність провадження даної планованої діяльності. Вибір майданчика будівництва проведено з урахуванням варіантів можливого розміщення садового будинку та техніко-економічних обґрунтувань з урахуванням найбільш економічного використання земель, а також соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Також розглянуто альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єкту будівництва та територіального розміщення об'єкту планової діяльності.

У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану території, та відмова від реалізації будівництва об'єкту, що проектується, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку с. Велика Добронь. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення ситуації в цілому.

Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань.

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;

6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

11.ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля с. Велика Добронь визначає порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності району в цілому, визначає основні завдання районної системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту СЕС буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;

3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.
7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Внутрішній моніторинг

Перед початком будівництва буде призначено фахівця, який буде відповідальним за дотримання екологічних та соціальних вимог під час будівельних робіт. Також ця людина буде підтримувати регулярний контакт не тільки із державними контролюючими органами, а й начальником відділу охорони навколишнього природного середовища, начальником відділу охорони праці та особою, відповідальною на підприємстві за зв'язок із громадськістю та корпоративну соціальну відповідальність.

Зовнішній моніторинг та оцінка

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємства шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві будуть публікувати на власному сайті скан - копії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

12. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Дослідники дійшли наступного висновку: як зазначено вище, при виконанні всіх належних умов будівництва та подальшої експлуатації об'єкту, в першу чергу – виконання всіх заходів у сфері централізованого водовідведення, негативний вплив на екологічну ситуацію відсутній. Відтак відсутній і транскордонний вплив.

При цьому важливу роль відіграватиме організація вивезення побутових відходів з території об'єкту після здачі в експлуатацію, а також рівень громадської та екологічної свідомості місцевих мешканців. Проте відсутні механізми значного впливу на цей фактор з боку замовника планових робіт.

13. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

У Звіті з стратегічної екологічної оцінки нового будівництва будинку ритуальних послуг в с. Велика Добронь проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в регіоні його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності.

Також пропонуються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Цей документ (РНХ) буде розміщений у зазначених нижче місцях для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту для Хустської районної державної адміністрації.

ВИСНОВОК

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок що розроблений «Детальний план території для розміщення будинку ритуальних послуг на території діючого кладовища по вул. Малом в с. Велика Добронь» відповідає вимогам державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів планової діяльності не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

За результатами стратегічної екологічної оцінки надано рекомендації до змісту заходів планової діяльності та заходи з моніторингу впливу реалізації планової діяльності на довкілля, що відповідно до ст.9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повинно бути враховане в документі детального планування.

Замовник ЗВІТУ: Великодобронська сільська рада

Юридична адреса: 89463, Закарпатська обл., Ужгородський район, с. Велика Добронь, вул. Чонгорська, буд.2 e-mail: nagydobrony.khaza@ukr.net